

ГЕНЕРАЛ ФРЕНК ГРАС, ШЕФ БИРОА НАЦИОНАЛНЕ ГАРДЕ САД

ПРОГРАМ ДРЖАВНОГ ПАРТНЕРСТВА СЈАЈАН ЈЕ ПРОГРАМ КОЈИМ ЗБЛИЖАВАМО ДРЖАВЕ И ЊИХОВЕ АРМИЈЕ, ДА СЕ ЗАЈЕДНО ОБУЧАВАЈУ И РАДЕ, АЛИ И ДА ГРАДЕ ДУГОТРАЈНЕ ОДНОСЕ. ДАНАС ИМАМО 68 ПАРТНЕРСТАВА ШИРОМ СВЕТА, СА 74 ДРЖАВЕ, А САРАДЊА СРБИЈЕ И ОХАЈА ЈЕ НАЈБОЉА И СМАТРАМ ДА У БУДУЋНОСТИ ПОСТОЈЕ ВЕЛИКЕ МОГУЋНОСТИ ЗА НАПРЕДАК НАШЕ САРАДЊЕ У МНОГИМ ОБЛАСТИМА, ИСТАКАО ЈЕ ГЕНЕРАЛ ГРАС У ИНТЕРВЈУ „ОДБРАНИ“

ПАРТНЕРСТВА ГРАДЕ

10

На церемонији у Пентагону, 7. септембра 2012. године, генерал Френк Грас постао је 127. шеф Бироа Националне гарде САД, у њеној до тада 375-годишњој историји. На свечаности је добио и четврту генералску зве-

здицу. „Веома сам узбуђен због будућности, јер тежак посао треба да се ради“, изјавио је генерал Грас, после похвалних речи за њега и Гарду које је изрекао секретар одбране Леон Панета.

Генерал Грас је на челу Националне гарде САД чијих 460.000 при-

падника имају одговорне задатке у ванредним ситуацијама у земљи, као што су поплаве, пожари, торнада, или друге катастрофе, а такође и у борбеним задацима и мултинационалним операцијама у свету, где је Гарда трансформисана из страте-

шких резерви у битан део оперативног састава војске.

Приликом његовог недавног боравка у Београду разговарали смо са генералом Грасом о Националној гарди и њеним задацима, посебно о успешној сарадњи са Војском Србије и перспективама те сарадње.

Q Господине генерале, на примојредгају дужности цитирали сте америчког председника Теодора Рузвелта: „Далеко најбоља награда коју животи може да понуди јесте шанса да се најорно ради на послу вредном рада.“ Шта за Вас значи нова дужност?

– Да, током церемоније преузимања дужности цитирао сам председника Рузвелта, истичући своју прилику да вредно радим посао вредан таквог рада. Управо то за мене значи посао шефа Бироа Националне гарде, који обухвата обезбеђивање борбених снага за нашу Копнену војску и Ваздухопловство и друштвени рад који обављамо за државу. То је изванредна прилика, да свакодневно помаже грађанима наше нације.

Истичем још један важан аспект нашег рада, а то су програми

мислимо пре 21 годину, када је све почело.

Q Од 2012. шеф Бироа Националне гарде је члан Здруженог Генералштаба. То је признање Националној гарди за успешно деловање у мисијама и у иностранству и у земљи. Колика је то снага и који су њени задаци у ангажовањима у свету и ванредним ситуацијама у земљи?

– Као што сам поменуо, спремност да одговоримо на потребе владе и председника јесте основна дужност Националне гарде. Имамо више од 460.000 војника и ваздухопловаца који живе и раде широм САД. Када земљу задеси нека несрећа, било да је проузрокована људским фактором или природном катастрофом, припадници Националне гарде сместа напуштају своје домове, своја цивилна радна места и иду да раде по захтеву гувернера. Сада посвећујемо много пажње настојању да можемо успешно да се суочимо и са најгорим сценариом у некој катастрофи, да изнађемо начине да одговоримо на то и побринемо се за своје грађане брзо и ефикасно, користећи Националну гарду као прву линију војног реаговања.

члан сам Здруженог Генералштаба. Наглашавам да је највећа част у овом послу што представљам сјајне мушкарце и жене Националне гарде. Могу провести дане и недеље у Пентагону, вредно извршавајући дужности које имамо у нашем Штабу, али највеће ми је задовољство када корачам са нашим војницима. Министар Гашић, причајући о посети вашим распоређеним јединицама, каже да их је назвао „наша деца“. Када посећујем наше мушкарце и жене који служе у униформи, онда највише уживам у свом послу.

Q Колика је интересовање људи, посебно младих, да служе у Националној гарди?

– Постоји неколико ралог због којих се мушкарци и жене одлучују за војску. Пре свега, то им даје више могућности. Било да долазе из малих места или из великих градова, сви они виде перспективу у приступању војсци и прилику да буду део нечега већег. Виђали су своје пријатеље у служби домовини како се боре против катастрофа, торнада, пожара, поплава, урагана, и они желе да буду део тога и да дају нешто заузврат својој заједници. Сем тога, САД воде тешку битку против тероризма још од 11. септембра 2001. године. Они то виде и желе да буду део тог реаговања, да би помогли својој нацији.

Q Програм државног партнерства са државама широм света показао је високе резултате партнерске политике?

– Програм државног партнерства, који траје 21 годину, сјајан је програм којим зближавамо државе и њихове армије, да се заједно обучавају и раде, али и да граде дуготрајне односе. Овај програм постао је модел

БУДУЋНОСТ

државних партнерстава, где је партнерство Охаја и Србије једно од најзначајнијих. Данас имамо 68 партнерстава широм света, са 74 државе. Неке државе сада имају два партнерства, која су се остварила на начин који не бисмо могли ни да за-

Q Ви сте други генерал са четири звезде на челу Националне гарде?

– Тачно, ја сам други генерал са четири звезде на овој дужности и

за безбедносну сарадњу широм света, а започет је овде, у Европи. Ми остварујемо нове способности у нашим армијама њиховим заједничким радом, али оно што је још важније јесте пријатељство које наши официри и подофицири граде кроз тај заједнички рад. На пример, можда потичете из неког малог места своје земље, где вероватно никада не бисте добили шансу да упознате другу културу и са њеним људима живите и радите. Управо државна партнерства то омогућавају, зближавају наше државе и људе.

Q *Како видите перспективу те сарадње?*

– Програм је потпуно стабилан и изгледи за будућност су јако добри. Чак и са тренутним фискалним потешкоћама са којима се суочавамо у САД, нарочито у оквиру нашег буџета одбране, овај програм ће без сумње наставити да се развија. Разговарао сам са нашим секретаром за одбрану и са начелником Здруженог Генералштаба, обојица веома чврсто подржавају овај програм. То је реципрочно партнерство, тако да, заправо, добијемо синергију средстава обе стране када их здружимо.

Q *Како оцењујете сарадњу Националне гарде Охаја са Србијом?*

– Од свих државних партнерстава сарадња Србије и Охаја је најбоља и временом ће бити још боља. То је моје мишљење и сигуран сам да би вам и генерал Дебора Ешенхурст, командант Националне гарде Охаја, рекла исто. Ова партнерства развијају наше снаге и свима ће у будућности донети добробит. Наша деца и унuci имаће много користи од овог искуства. Нарочито овде, у Србији, где су грађани недавно доживели заиста трауматичне и разорне поплаве широм ваше територије, а то ће још дуго узроковати много недаћа. Зато,

што се више удружимо, више ћемо научити како да реагујемо у таквим ситуацијама и како да се од тога опорављамо.

Q *Какве су могућности унапређења сарадње?*

– Сматрам да у будућности постоје велике могућности за напредак наше сарадње у многим областима. Управо смо разговарали са министром Гашићем и начелником Генералштаба генералом Диковићем, о заједничком хуманитарном раду, мировним операцијама и развоју базе „Југ“ за обуку за мировне операције. Постоје могућности, ако се владе наших држава сложе, за неки вид заједничког ангажовања у мировним операцијама. Имали смо већ прилике да то реализујемо са неким нацијама у Европи и то се показало као веома успешно и корисно.

Ту је и област војне медицине. Војска Србије већ дуги низ година има врсне стручњаке у области медицинског истраживања и развоја. Разговарали смо о удруживању у пружању хуманитарне помоћи, слањем људства на одређену територију како би помагали другима који се боре са неком здравственом катастрофом.

Q *Како видите савремене безбедносне претње и како се Национална гарда САД припрема за одговоре на изазове будућности?*

– Када данас сагледамо свет, не видимо велике нације које су противници другим великим нацијама као што је можда био случај у неком ранијем периоду у прошлом веку. Оно што видимо је мноштво малих сукоба. Изаберите било који континент, на сваком од њих је присутан неки мањи конфликт. У неким су државни актери, у неким недржавни. Један од тренутних проблема у САД је гранична безбедност и то је нарочито велики проблем на југозападној граници.

Транснационални организовани криминал један је од озбиљнијих проблема са којима се суочавамо. И даље имамо претње тероризма у САД.

Оно што Национална Гарда ради јесте континуирана припрема наших снага да, по позиву председника, буду борбена резерва Ваздухопловства и Копнене војске. Од 11. септембра 2001. године мобилисали смо 760.000 појединаца за ту мисију. Сваког дана имамо око три до четири хиљаде припадника Националне Гарде који служе заједници и одбрани домовине.

Q *Ваша војничка каријера траје више од четири деценије. Почели сте 1969. године у Националној гарди Мисурија?*

– Одмах по завршетку средње школе желео сам да приступим некој служби и нисам био сигуран којој. Али ми је Национална гарда пружила веома привлачну могућност, да у свом родном граду радим нешто другачије, вредније, и да тиме потпомогнем нашу заједницу. Стога, од када сам ступио у Националну гарду – мада никад не бих помислио да ћу остати овако дуго а приступио сам на период од шест година – имао сам сјајну каријеру која ми је обезбедила могућности које иначе никада не бих проживео.

Рекао бих, када се осврнем на своју каријеру, да постоје многи кључни догађаји који су помогли обликовање моје будућности. Као млади специјалиста, инжењер, радио сам на санирању поплава 1973. године на реци Мисисипи у свом родном граду надомак Сент Луиса, што је поставило основу за боље схватање посла и начина деловања Националне гарде. Негде крајем осамдесетих и почетком деведесетих били смо изузетно ангажовани око хуманитарне грађевинске испомоћи у Централној Америци и тада сам небројено пута имао прилику да учествујем и радим са другим нацијама и војскама. Помагао сам у изградњи школа, клиника, путева, мостова...

Генерал Френк Грас рођен је 1951. године у Арнолду, држава Мисури. После завршене средње школе придружио се Националној гарди 1969. године и током више од четири деценије изградио сјајну војничку каријеру. Обављао је различите командне и штабне дужности, а 2012. именован је за 27. шефа Бироа Националне гарде САД и члана Здруженог Генералштаба. Други је генерал са четири звездице у 375-годишњој историји Националне гарде.

Та искуства су ми заиста помогла да напредујем.

Још једна област, за коју верујем да је важна у каријери сваког официра, јесте сарадња са другим службама унутар земље, али и онима из других земаља. Имао сам такве задатке, на пример, у Европској команди, од 2006. до 2008. у Штутгарту у Немач-

кој, где сам сарађивао са немачком војском али и настојао да боље разумем сарадњу између агенција разних земаља, како су организоване, како делују и помажу својој нацији. Увек бих препоручио младим официрима и подофицирима да трагају за таквим приликама и да се одлуче за неке од тих тежих послова.

Q После богатог искуства штаб поручујете младим официрима на почетку каријере?

– Пре свега, рекао бих младим официрима да буду вечни ученици, да целог живота уче о будућности. Понекад ме чланови Штаба погледају и запитају се о чему размишљам, јер читам књигу о будућности и роботима. Знате, технологија је стварност и она ће мењати војску. То је само један пример, зато стално морате да гледате у будућност и будете вољни да се мењате. Још једна ствар коју бих им поручио је да не брину за своју каријеру. Останите усредсређени на своју мисију! Ваши надређени официри ће вас подржати и ако им покажете да имате потенцијала они ће се старати о вама.

Q Са сусругом Патрицијом имате петоро деце и осморо унучади. Колико Вам је свих ових година значила подршка породице?

– Био сам традиционални гардиста, напорно сам вежбао, укључујући викенде, одрађивао своју годишњу обуку уз много прековремених сати и дана. А када сам ступио на активну дужност у Националној гарди, путовали смо по свету, било је и преокеанских задатака и селили смо се 13 пута. Све то је понекад веома тешко падало деци. Наравно, они су сада сви одрасли, али тада је било тешко премештати их из школе у школу. Међутим, увек су ми пружали изванредну подршку, и сада, када су одрасли, они причају о тим искуствима, која су им помогла да се развију као личности, добивши прилику да живе у другачијим културама и државама. Понекад, чак и премештање из једне америчке државе у другу представља промену културе. Све је то за њих било веома позитивно, а мени је њихова подршка била драгоцену током читаве каријере. ■

Раденко МУТАВЦИЋ